

Apologia cujusdam Christiane veritatis amatoris adversus importunos doctrine Lutheriane calumniatores.

<https://hdl.handle.net/1874/353228>

Oculus exurgit leuor omnia seges
Oculus exultat dormitas magis & Emerg
& Cudatit legitas technas conuo pua suas
Ne malefida phalanx tollaris reheros
Agmms e medio longindq orb erit

NR 2607

12

Apologia cuiusdam Chri stiane veritatis amatoris aduersus importunos doctrine Luthe riane calumniatores.

Qui cupis abstrusas lector dignoscere causas
Dogmata Lutheri cur legat orbis ouans
Euriat/sitiat, foueat, Cur pectore condat
Cur iubilet/plaudat, Cur ea ad astra ferat
Impiger hanc rutilo/chartam spectabis ocello
Que nodum soluet, si modo mente pales.

Illius quidd

En pro lector habes. causas cur scripta lutheri
Cultores christi. tam vehementer amant
Nam diuina suos. trahit inuis gratia seruos
Ut capiant aude protore Verba dei
Et licet obsterpitent cuncti piraq loquaces
Insulsum sed habent et sine mente sonus
Inuoz. et hypochrysis. mentis tumor. et ardor habendi
Vera sibi diu. non bene fieri queunt
Doctrinam christi sic scriba sic pharisei
Damnabant. soluit qua pua turba magis

Quis predicatorem destruit omne bonum
Quis necdicitur destruit omnem bonum

Sed quidem ego nonnullis suspectus palam accedor; veluti vn' ac singularis e doctoris Lutherij discipulis; eiusq; doctrine; vt aiunt; nimis crebulus; verū qui hoc labore distinentur nō malo id animo / quanto ad me attinet (ni fallor) verū alia id persuasi ratione; fecerūt. quippe q; Lutherianū dogma vna cū auctore zelātes / at non fecundū scientiam; veluti peruenit minusq; catholicū detestātur. in hoc plane decepti; q; contraria veritatis argumēta non satis callētes despiciūt; ideo oēs huiusmodi ac singulos quos ego forte in hoc nostro errore non iniuria esse presumo; oro atq; obtestor; vt meā hac in re informationē benignis captāt auribus. vt similes rationes nō aspernantes. cur ego hactenus Lutherij doctrinā minus sanā / respiciendāq; minime iudicē. verū eandē meā opinionē; eo in numero merito statuo. vt qui totus se catholice fidei christi ecclesie; euangeliceq; doctrine doctissimū pugilcm; consolatorē saluberrimū exhibet. Cū merito sane mētis ei' dogma serena fronte legere audireq; tenemur. cum summo illud animi gaudio extolentes. Deinde (si libet) eius doctorē; quem ego presenti hac apologia vt iustū verumq; affirmare contendo; reprehendere. doctrināq; eius; cuius ego me solū cōsore nō exhibeo; nō spernere nihilq; estimare. verū; quia diuina est; credere. me quoq; eius; vt aiunt; discipulū non peperā aut opiniose. sed proborū christianiq; dogmatis zelatorū. et non inuida sua interpretatione iudicare. Ego imprimis affirmo eaz certissimā christiane salutis doctrinā; quemadmodū quisq; vere catholicus necesse est confiteatur. que proprie ac recte citus Christo indubitato doctorū pdicatoriq; nostro eiusq; mādatis; cu' omnis scripture sacre sensus militat; prozsus est omniq; ex parte conformis. Considera etiam si in Lutherij dogmate plus Christus quā propriū cōmodi; humane arrogantie altitiusue mundi vanitatis; vlla reperitur quesita occasio. anq; ipsum ad inutiles nihilq; argumētationes periculosoq; scrupos eradicanđum. adq; animā salutē ac christiani populū iustā informationē plus q̄ ad inanē audientia aurā captandā sit accommodatū. Nec merito presari ei' emuli ex officij sui onere debitas scientia haberent approbare. Cū autē doctoris Lutherij pdicationis doctrina christiana sit atq; salutifera diuinis etiā preceptis ac recte rationi consona irrefragabiliter merdiana luce clari' est. Quippe quecumq; hactenus declamauit; scripsit docuit. ex tē si euangelio. prophetaz oraculis. paulinisq; epistolis plane monstrauit adeo q; ego nihil efficacium argumentorū. et vt verū fatear; nihil prozsus bene radicatz aduersus eum allegari ab emulis repperi. meoq; iudicio; si velim Lutherianā doctrināq; cōtinnere; christi dogma; cui illa soli fidei despiciā; quod absit necesse ē. Et quāq; ego e plerisq; declamatorib' alijsq; Theologis qui sacras litteras magna ex parte. fecit dū Thome; Bonauenture; Scoti; sententiarū magistrū; Alexandri de ales. aliorūq; scolasticorū opiniones interpretātur; hū contra Luterū; vt ipsi putant; nō vano argumēto inuincuntur affirmantes errare eos qui a predictis doctorib' dissentiūt; / illoq; imprimis Lutherus; qui homo peccator est neq; presantior; versū longeuferior illis sacrosante ecclesie illuminatis doctoribus. Preterea euz illi etiā tempore precesserunt Augustinus Hieronymus; Ambrosius etc. Lutherio lōge eruditiores diuini etiā habitū; miraculis claruerūt diuinū eructantes spiritū. qui eodē dictate scripta sua nobis reliquere; horū doctrina modo non sana reputabitur; christiq; ecclesia errorum hactenus inuoluta tenebris; iam primo docente Luterio erit reformanda; esset hoc quidē auditu lamentabile; ymmo incredibile; hys ego respondeo; fateor doctor Lutheri' homo est. existimo quoq; q; ille sese peccatorem recognoscit. huc re etiā ante eum pleriq; eruditū; sanctiq; homines. inter quos sanctissimū patronū meū diuini Hieronymū minorē nō reputo. q; suis doctrinis catholicā ecclesiā rōna

*mae Lutherij
et iustitias
milo ubi oib'
et iustitias*

*datuma in di
vna est q; ch
re phit' d'issia
in lu. doctē
nd' d'par' ante
le*

*in hie pdicatorio
lectura melior
ore danoz*

*in hie q; tenes
loz q; sū d'p
quā*

*Calpurnatorū
in d'uetio q; q̄
q; quāda sit q; v
q; amatoz sap
ante sentina*

*loz q; d'p
b' d' d' d' p' p' d'*

runt insignitur et illuminantur. Ac ad extirpanda varia multipliciataq; heresum signa magnos atq; innumeros exanclauere labores/errores illos vna cum auctoritate sua fortissimis eradicatos. verum hi ipsi nome et hoies extiterunt. errare etia eos non fuit impossibile. Nonne et illi aduersas inter sese opiniones fouerunt? Et enim et nos vidimus quomodo huius temporis declamatores christiani populū varijs inuibuunt doctrinis/Alter Thomam omnibus pferens. alter Scotū alterq; Bonauenturam singulorū doctrinā sacratissimā affirmantes. nemo tamē. et si mere opiniones sunt. alteri cedere sustinet. sed et hūc illi/ siue verum aut secus sit eorū dogma /constitissime sue secte mordicus adherentes inter se digladiantur. Nonne et nos verissime Christi dñi doctrine qui solus verax/constans ac irrefragabilis est pertinaciter inuitemur. pferentim cum omnes fide reliqui in plerisq; scripture enodationibus sibi inuicem non immodice sint cōtrarij. sed et sacrosancte ecclesie concilia non vsp̄quaquā vna incedendū vīa concludere. **Præterea** ego minime dubito quin diuis ecclesie doctorib; pleraq; ascribuntur/que ipsi dum in humanis agerēt/nō affirmauerunt. Ego quoq; credo si denuo Christus in terris conuersaturus descenderet /in horū doctorum dubijs assertionibus. contrarium experiemur iudicium. Nam et teste diuo Augustino multa corpora veneramus in terris quorum anime forte in inferno sepultæ sunt. Quis ergo dixerit opinionēs doctorum tam varias ab ecclesia approbatas apud deū nō reprobari/Ego quidē sepe numero sum expertus. quod et eruditissimi homines nō mediocriter querūtur/istos euangeliorū postillatores/quis? nostri temporis declamatores potissimū vītur/scripture sacre medullam adulterātes. absq; euāgelici text⁹ sensu deuantem longe nimis discurrisse. quod in historia de decem leprosis facili monstratur exemplo. Quis enim credat q; dum Christi mūdatis dixit ostendite vos sacerdotib; intelligi voluerit/vt horū postillatorū nōnulli docuerunt/cessatione peccatorū faciendā/cū ea tempestate cōfessionis illi nōndū fuerit vīus. Nā et illū offensionis sacerdotib; moerē/hebriei hoc etiam tempore Abse mandātē obseruāt. Ideoq; ridiculum est argumentū iudicari q; sacri doctores nō potuerūt vt homines errare/cuius tamē ego me iudicē non constituo. Verū esset dolendū sumus meq; lamentabile/q; hīs dieb; nō essent pleriq; eruditissimi probateq; vite hoies. sed quis nouit in quo dei spūs habitet/quomodo etiā et per quē mirabilia sua operetur omnipotēs. Nonne Christus ipse dū in mūdo cōuersaretur / vt plurimū cum peccatoribus esse dignat⁹ est/quos etiā doctorib; legis atq; potētibus pretulit/ Et set ne lamentabile quoq; q; omnia eruditiora ingenia / veluti publici isti declamatorculi existimāt/cū illis diuis ecclesie doctoribus proxijs irrecuperabiliter perisissent. neq; postea eque docti (volente deo) possent succedere/cum diuinus spūs nūc quemadmodū et olim hominib; vt instrumentis vīat/Quis est Origenes/Thomas Durand⁹/Scot⁹/Francisus maronis/Alexāder de hales/Alcolaus de lya/alijq; huiusmodi scriptores. qui supra q̄ sapuere nihil nobis reliquerunt p̄ter hoc q; nostrorū t̄pn nō mediocres errores et ilorū fontib; (ni fallor) emanarūt q; adeo in suis opinionib; nō modo varij atq; multiplices. verū etiā proxijs sibi contrarij inueniantur. hinc (me iudicē sepe numero peruersus scripture sacre sensus promittit. ob id emulorū Lutherij opiniosa iudicia nō modo male sana ac ridicula verū etiam orthodoxorū fidei non honorabilia sunt censenda. Et licet ipsi ad firmandā p̄fatorum scribentū autoritatē adducāt q; illi ab ecclesia probati sunt. ego hīs plane assentior. sed nec illi dissentire possunt Lutherij doctrinā. ab eadē ecclesia minime hactenus reprobatā. Ego quoq; nō iniuria existimo et p̄habitis contra eandē argumētis nō facile ab ecclesia reprobandā/inuitisq; publicis hīs declamatorib; post hac etiā in sc̄io habēdā/temerariosq; illos atq; inruditos iudices merito deridēdos.

Orisq; pro p̄ doctrinis diu dignis in p̄ly verax sibi imponit
Thoma p̄ly
Scot
Multas veritas suas p̄p̄nt se apud inferos moda

peccatores q; p̄ p̄p̄ntes cōtra q; doctorib; p̄p̄nt
Volens p̄p̄nt
post sibi q; nēmit

Emulorū Lutherij in vna p̄p̄nta ac eadē in dēta dēta p̄p̄nta
zang

Secundo si Lutherianū dogma ecclesie sit catholice ratione recte consonū/ ego
 vniuersiūq; probi eruditūq; iudicio relinquo. Ego vero/ qui me inter doctos mini-
 me reputo/ hoc vniū solū ē p̄fiteor q̄ nulla vnq; doctrina/ nulle vnq; declamationes
 sic intimas ingenij mei vires affecere. neq; sensū a quoq; q̄tū ego capio dogma aliū
 p̄i in institutioni pariformiū q̄ Lutherianū suūq; sequatū. Excēdat mihi r̄ps/ quo
 ad viuā hāc gratiā. huic me doctrine obediētē prestare. Tametsi idcirco Lutheri
 emulis minus sim grat⁹ futur⁹ atq; heresim cū eodem sapere iudicand⁹. Hoc ego
 pro minimo ducere/ nihilq; min⁹ irreprobatū r̄pi mēbū fore me certū scio. Et testis
 a laudatis eruditissimūq; viriūq; stat⁹ hoib⁹ sepe n̄dero audiui. deo opt. max. imnē
 fas se habere gr̄as q; eos habuerit dignos Lutherianā doctrinā audire ac p̄cipere.
 Quis em̄ vere christian⁹ hoc dogma sic in christi fide firmatū cōtemnēdo reprobat
 re poterit/ qd nos ad vere salutē semitā radicēq; deducit. Preterea clarissime patet
 q; hacten⁹ pleriq; fabularū Heretianiq; cōtōhatores/ suis inueterati anilib⁹ nei-
 mys/ simplice populū cōscietia inuictū reddētis. plus suis s̄bis q̄ xpi m̄se fidere do-
 cuerūt. maiorēq; n̄m p̄tē pl⁹ in exteriorib⁹ ceremonijs/ vt sunt rosaria murmurare.
 psalteriū canere/ candelas creosq; accēdere. peregrinationes ad diuos iterare. m̄ta
 a iudatis instituerē. miserā in purgatorio animas cū aqua benedicta solari altaq;
 huiusmodi exteriora q̄ charitate/ que int⁹ latet/ iduere. plus h̄is humanis cōstitu-
 tionib⁹ q̄ gratie sp̄s obtemperantes. Fidemq; doctores cū confidēt illi inuili la-
 byrintho/ peccatorūq; impossibili discretionē atq; circūstantijs/ fidelij cordibus va-
 rios periculososq; scrupos inuenerūt. plus auaritie q̄ animarū salute studiosi. Et ea-
 de occasione suis commodis intenti. indulgētias cū immēsa portio pl⁹ q̄ dei gra-
 tia aut Christi sanguine/ in quo op̄e n̄stroꝝ vestes vt meritoria sint ad salutē laus
 re debem⁹/ supra omne id quod de⁹ est exaltauerē. casq; veluti merceꝝ vitro citroꝝ
 inuexere/ venalia reddentes cuncta ecclesie sacramenta. Et quod palam totē dice-
 re animas in purgatorio pecunia vendētes. eousq; miserū vulgus incantabant. vt
 et ego ipse a pleriq; eorū audiui/ q; firmissime atq; indubitatissime crederent. q; ha-
 rum virtute indulgentiarum/ a peccatis expurgati/ ad perpetuam pertingerēt bea-
 titudinē. Animas quoq; e purgatorio p̄iulq; denarius in arce indulgentiarie fun-
 do tinniret/ liberatas ad celū euolare. Postri quoq; egregij illi clamatores/ tot in ec-
 clesia nouas multiplicauerē constitutiones/ q; diuina precepta eis cedere sunt com-
 pulsa. Ueluti est si quis sexta feria carnes esitauerit/ longe sceleratior iudicatur/ q̄
 si aut quis deum blasphemauerit/ aut adulteriū commiserit. Quis excommunica-
 tionum abusus contra infantes eque ac fontes hacten⁹ obseruatur/ in quo ob triū
 obolorū debitū nonnunq; etiam incitatus/ tanq; Christi ecclesie putridū membrū
 abscinditur/ et cū infidelib⁹ in agro profano ve loco sepelitur. Immo pleriq; aliq; pre-
 ter hos in ecclesie errorēs prob⁹ pudor hacten⁹ visuntur. quos ego ne cū doctore lu-
 therio heresim sapere iudicē/ enarrare p̄termissio. Predictos scrupos ac scanda-
 la/ mea quidē sentētia/ Lutheri lacrarū litterarū testimonijs adeo extirpauit/ q; id
 quisq; vel mediocriter prudens facillime perspiciat. Tandē nos oēs immensam illi
 laudē dicere gratiarūq; actionē merito agere obligamur. neq; cum pro heretico/ ec-
 clesie vesp̄e catholice inimico/ infamij homine immerito predicare. Quā quē emur-
 li nihil proflus constans ac diutius litteris stabilitū producere. et si insignes illi con-
 tentionatores/ grandes a suis Theologi appellātur Lutherianā tamē doctrinā terro-
 re magis ac perniciosa vi q̄ erudita sapiētia nituntur dep̄imere. verum ob id tana-
 to illustrior atq; christianior/ inq; sacris litteris radicatio/ me iudicē/ censenda est.
 Et testis infirma est ruinaq; proxima impugnatō. que virilib⁹ tantum/ nullōq; debi-
 to ordine/ probatave ratione inuicta. Ego quidē ea de re omni sum proflus abso-

In oculis vniū
 hōrū doctrine
 ad hōrē p̄p̄ter

Certe Ignorantia
 v̄s pub̄q; memas
 + fabulas p̄tē
 dūre. docerūt
 vide eorū
 delin cordib⁹ va-
 rios q; periculosos
 os imp̄erit. s̄i
 ubiēas p̄q; dei
 faz exaltauerē
 Cōtra rectē/ s̄a
 mēta sp̄e

Certe sexta feria
 esse grade p̄tē
 dūre. hōrū

m̄ta deo sp̄me
 q; gr̄as lu. age
 n̄to debet q; f̄da
 recte tolli. Cōtra
 delin cōse docē
 s̄a labōr q̄tēdit
 m̄ta lu. p̄q; vi
 cōdita sapia cū
 p̄tē conat

lulus hesitatione / plerisque hacten^o cognouim^o q^o Lutherij declamationes tam ce-
rensi arida; vey in angulis r inter eos qui sacras litteras per terebri foamen didi-
cere / quos ego inter eruditos non annumero vt valeant calciamenti corrigiam de-
bite solvere / conati sunt improbam ostendere.

¶ Tertio in omnibus Lutherij informationib^o atq^o doctrinis pl^o Chri^o q^o questu / pro-
prie offendens conuerti. Veru^o d^o ille aduersus incrudita turba indulgetiar^o co-
nator^o / qui plus auaritie studium q^o animar^o salutem suspiciunt / multum palam
in ecclesijs docuisset / nihilq^o conuendo scrip^o sisset. non solum hys quib^o hoc intere-
rat / sed et proprio Augustiano ordini suo. non vna tantu^o occasione plurimu^o attulit
incommodi. r quod est maius / Romanam ecclesiam ac pleroseq^o alios spiritualium
proceres in se non mediocriter conuulsit. Ego quoq^o ab ipso me Lutherio audis-
se memini / cuius etiam in scriptis ab se editis fecit memoria / q^o ipse in cunctis sibi
occurrerib^o / sublimis ac inferior conditionis difficultatib^o / nullum speret adiuro.
re / p^oter q^o suo proposito statuit doctrina sua indubitatisime ex deo esse r p^odei
Ideoq^o nihil hesitans credit / ac edidit ea desi opt. mar. habiturum defensorem. Si
aut^o ex homine esset eius dogma. cum tempore debeat euanescere. Quis sane me-
tis credat aut suspicet Lutheru^o aliud q^o Chri^o / populiq^o christiant salut^o summo
pere querere qui neglecto ordinis sui gradi dispectio. et quod plus ehonoris ac sa-
me macula. q^o heretici nominis extrema ignominia / r si quid est nouissimo extre-
mus / ecclesie quoq^o subuersoris titulo insigniatur / p^oter hoc eti^o q^o in assiduo vite
sue versetur discrimine. minis vidiq^o prominentibus.

¶ Quarto nemo vel mediocriter human^o si modo verum profiteri velit / inficiabil^o
q^o ex sese si modo Lutheru^o suosve discipulos p^otonantes docetesve audierit / gra-
uissimis sue conscie^o scriptis sit / non sine animi gaudio absolut^o. Noltri vtro cla-
matores peccatoris ac conuictorib^o eo maiorem popul^o partez deduxere / vt innu-
meras secessor^o species indulgetiar^o antidotis pacificare / vbi no^o erat par / frustra
tentarent. hinc tot conscientiaru^o angusti laquei orti sunt. quos queq^o euadere e^o im-
possibile. sentiunt em^o ex hys homines plus desperabilis timoris q^o consolatiois aut
in dei spei / amorisve pietatem. Veru^o euangelica habet doctrina / q^o Chri^o iugur
suaue sit eius onus leue / plusq^o vere salutis q^o scripturas iuste interpretatum fiducia
q^o in solida horum concionatorum predicatione reperies. Quis nostru^o presumat
q^o sese et hominem et peccatorem non profiteretur Lutherus / Nonne Chri^o ip-
sum pro peccatoribus incarnatum credimus. Et nos hactenus plus in nostris sup-
stititomb^o quam in dei mandatis spem habemus. Ex quibus non mediocribus ma-
lis nos doctor Lutherus (meo iudicio) eripiens / salubriorem atq^o eruditore / Chri-
stiq^o conformiorem semitam demonstrauit. vt magis deo eiusq^o misericordie / q^o hu-
manis traditionibus deinceps confidamus. Quis credat dei filium deum ad nos
e celo venisse. vt nonnulli plus somnando q^o scripturas iuste interpretatum incul-
cant / vt nos ceremoniarum grauissimis sarcinis oneraret. et ad gestandam impos-
sibilibus / cum nihil deus ab homine impossibile erigat. Est quoq^o ni fallor / no^o disti-
ctis scientia. homines multis variisq^o peccatoruz generibus atq^o erroribus / vt ha-
ctenus nomin^o / implicare. Veru^o in infinitu^o salubrius eum ex hys suborsis despera-
tionumq^o errorib^o ac terribilib^o laqueis atq^o carcerib^o / qui plus damnationis q^o sa-
lutis pollicentur / erimere ac liberare. P^oterea vnu^o hoc in magna me ducit adm-
ratione / adeo vt ignorem quid sentiam / q^o h^o qui se mundi lucem ecclesieq^o catholi-
ce doctoris reputant / qui p^ore alijs ob saluandas animas / p^o quib^o Chri^o mortu^o
est / omnia / eti^o ad sanguinis effusionem temptare debeant ad ea insulsam ineruditiaz
deuoluti sunt opinione dicentes Lutheriana doctrinam no^o palam declamando sed

Caro in p^oson
q^o no^o p^o d^o d^o i
canon^o eg^o conu^o
solue

In. in suis se
no^o p^o n^o sua n^o
sim^o s^o p^o m^o Ch^o
In. p^o d^o d^o i
alim^o d^o Ch^o d^o

In. ap^o d^o m^o p^o
se des^o m^o vey

In. m^o p^o p^o
q^o ong^o eg^o lens

Finita d^o q^o
me p^o m^o Lu
d^o m^o p^o

In. no^o vey
hinc multu^o nos
redire s^o ex^o m^o d^o
quib^o vey
me ocs p^o m^o

Am^o quid p^o m^o
f^o r^o

doctrina sine
a sine in sa
pala romana

scholastice et in scholis disputado iudicari debere. Quib? respondeo. Si Lutherij dogma veru est iustu atq catholico. nusq vtili? q apud eos quib? est ad salute neces saria manifeste / r non in scholis / immo vt veru fatear / synagogis docebitur / vbi ho minu traditiones plus q dei doctrina est in plecto / et que hominu saluti conducit lur diuini verbi no debet cla aut velata. sed pala supra candelabru poni. vt omnib? luceat / cunctosq colesctur. Si vero Lutherij doctrina no est sana nec catholica / nisi hil eque est conductibilis q ea pala coram omni populo predicare / vt eo celerius omniu hoim autoritate tanq mortiferu virus eradicare / quod comuni saluti plus expedit / q varijs sibiq mulceq aduersis opintonib? errorisq anfractib? plebis ani mos inficere. Heq vilo pacto argumentoru ille assidue atq ppetue in scholis digla diationes / etiã si Lutherij doctrina esset merito respuenda. saluti conferunt. s; com modiori medio. videlicet generali concilio secunduz ratione ecclesie iustas ac vere res institutiones reformado decernere. quod non erit difficile. mihi vnu hoc obstat q isti putatiu Theologi / qui immeriti suis ad sentiu vsq errorib? / pter opinionos nihil reliquu sapiunt ne respicere cogantur formidates perq vera Theologia; in suis puerilibus nugis demu omnib? fiant risu. et qui olim a plebe velut rabbi salu tabatur / r in centis primu occupabãt locu / tunc mutata sententia fiant cu dolore de spectui. Tuncq se videbũt suis errorib? circumuentos.

putatiu
vulgare ga
obspat

putatiu
di. doc. qdcau

adam ocdis
caozis
se duntore

Quinto docet doctor Lutheru certa ratione christianu populu docere. Est em ipse ex ordine religiosus. deinde diuini verbi proclamator ordinatus demu sacraru litteraru doctor / cui ex officij sui gradusq ratione no congruit Christianum dogma reticere. sed ad sanguine vsq propugnado pdicare. Est quoq in cofesso no modo Nurenberge / verum etiã per omne fere germania. qua inuerecũda teneritate cum insigni inscitia minimeq catholica. quida r impudis Joãnis Tetzcl predicatoru ordinis. indulgẽtias vna cu plerisq alijs lamentãdis errorib? no paucos annos de clamado ex vno conscientie scrupo. plus decẽ generas vulgu misere decepit. cu sum moru nostre fidei pcelatoru no mediocri ignominia atq piculo. Si ob hoc doctor Luther contra hos minime catholicos errores in ecclesijs / scriptisq suis veritates docuit. inquantu ipse per diuinã gratiã sapit vt dei populu ex hjs laqueis eriperet / quis ei iure debeat succensere ego ignoro. Et qm ipsi indulgentiaru egregij bucci natores. non sunt veriti suos errores abhominabiles summa cum temeritate pala ac pertinaciter in ecclesijs docere / etiã si angel? e celo aut ipse apostoloru princeps pversum dogma populo inculcasset / sicq isti improbi cocionatores angelo aut pde tro culpam impingerent / debet eo pl? doctori Lutherio licere. si miles manifestas multoru imposturas / non in scholis / veru publice / veritatis luce magis indies ma gisq clarescere / octegere atq eradicare. Quippe ad publicã egritudinem / publica sunt antidota conquirenda. Ego sepe numero mecu cogitau / hac tenuisq irrefraga bilis iudicio affirmare audeo. q deus opt. max. aduersus hoc imminens danabiliu erroru palagus. doctorẽ Lutheru veluti nouu quemdam danielẽ simplici populo suscitauerit. vt nostrã cecitate / in quo per istos incruditos Theologos sã prob diu nimis lacum? / christiana inforatione sanaret. nebulasq ac tenebras propelleret. Et si per plerosq timpanarios pconatores altera fiat interpretatio. Quod hoc nos oportet illius / qui infallibilis veritatis est / cogitudo iudicio comittere. quod vt cur? facere dignetur ex intimis cordis mei viscerb? etiã atq etiã oro / quo animoru no storum caliginẽ auferens presbet nobis diuine sue veritatis voluntatisq / eliminat erroribus / certissimam cognitionem.

buama
suos pub
dura

La. g. e. pte
te pub. affe

ophy manij pto
Lu. g. i. Com. Du
e pssitant

panarij grona
es
ma. O. m.

Sexto atq vltimo / quod ego magnu ac singulare exisimo doctor Lutherus sua dogmata / quia ea omnia in euãgelij infallibilis veritate reliquitq sacris literis pcor

us radicant/eaq; abq; aliqua postergatione/inconcussa hactenus intelligat. **U**si
 et ei/nisi aduersum se suamq; doctrinā sentiat/non expedit docere contrarium. orat
 tamen omnes ac singulos sinceros atq; integros veritatis iudices/quod & plerisq;
 in germania galliaq; vniuersitatibus obtulit/de potiore veritatis fonte sese infor
 mare. **A**ut pontificia sanctitas sacrae; chrisi ecclesia aliud decernat. **S**i quod hor
 effectum fuerit. non solum paratus est dogmatū suorū palmodiā canere verētiaz
 errata sua humiliter agnoscere. **D**ocēti verum fateri volumus/non est hominis nō
 christiani propositum quod non immerito suos emulos/qui eum plus temeritatis
 q̄ diuine scientie radicateq; in Christo doctrine assertorem arguunt/aliarum meri
 to traduceret. neq; cum extrema ignominia eū notarent. sed illi condonarent quod
 sibi pari occasione ab altero prestari voluerunt. **E**go quidē hactenus experientia co
 gnoui q̄ pleriq; ex nostris Theologis contra Lutherij doctrinā magno cū fastu ca
 nū more latrantes parū vero modestis triumphum ex eo sperauerūt/verū quopa
 cto omnū atq; singulorū arma. puerilesq; ac ridicule argumētationes cesserint/quā
 q̄ ex insulsis aduersus eum scriptis suis laudē victoriāq; adepti sint qui suorū dicto
 rum fundamenta supra q̄ in sacris litteris statuere/eruditio omnibus notissimū est
 indiesq; clarissimis palam sit testimonij. **D**ocet Lutherus nulla alia dimicatio
 ne aduersus inuidos hactenus vsus est. nisi ea qua fortissimis summisq; pugil nō
 Christus in suo nos euangelio vti docuit/ **I**deoq; cunctos qui contra hanc doctri
 nam gladium leuare ausi sunt. in terrā prostratos deiecit. **E**go quoq; existimo nō
 nullis eorū aliter sentire/q̄ aduersus Lutherium vel scripserūt vel sunt locu
 ti. **V**erum sola stimulari inuidia. auaritia quoq; ac vana gloria illecti/in
 hoc ignominie malum delapsi sunt. **H**ec sunt dicte mee informatio
 nis capita/rationesq; quo me non infirma occasione cōpule
 rūt/cōpellūtq; doctoris Lutherij dogmata firmissima ac
 inerpugnabilia iudicare. **H**olo tamen quēq; crede
 re/nam me minime decet/in alicuius hec pre
 iudiciū produxisse. aut quicq; cōtra chri
 stianā doctrinā vllō me pacto senti
 re. verū omne quod christifide
 lē ac catholicā christianā
 q̄ obedientiā crede
 re decet diuinū
 q̄ iudiciū
 euz
 catholica ecclesia re
 cognoscit/me
 volētū
 mo
 atq; obedientissimo
 animo sub
 mit
 to.

Lutherus an
 instans fuit
 ut dicitur

Plus multu
 s; p̄p̄ morte
 q̄ gēderit vna
 morte nō valeb.

Plus antius
 ad hōs hostes p̄

Imbia mado
 vana gta hōst
 q̄ effectū p̄

Dōcta La. fu
 ac mex p̄ b̄la

cf. Murrill in Harkness Journ. v. p. 528.

Lilanciea germanorum. J. Blak. et al., 4to
abgezeichnet in Harkness's *Opusculis* satyr. in vi
Hofers pat. Archiv.

Panzos 18. 119.

204 *Lilanciea germanorum*. Haec in fronte fol. 1 a. fol. 2. a *Lilanciea*
duo est supplementis ad deum Opsi. Nat. pro Germania habita
in celebri oratione Germaniae ante in his lineis. In fine
fol. 7. in *Lilanciea*, f.

Scripta et edita est. hanc satyra 1521. Tempore con-
ventio Wormis habita. Cf. Harkness's *Opusculis*. eadem
satyria etc. For. l. p. l. collectus velle.

Ms. de *Lilanciea germanorum*. In fine, Harkness's *Opusculis*,
Harkness's *Opusculis*: l. c. v. p. 52.

De hacten. l. p. 52. *Alcander* vult in mehreren Tabulis etiam
mitgenommen. i. Bei *Lilanciea* h. c. supplementis l. p. 11.
pro Germania habita in *Opusculis*. v. p. ad Harkness. 1784. 8.